

Rutiner egenvård

Rutin för egenvård på förskola, grundskola och grundsärskola

Innehåll

Egenvård.....	2
Vad är egenvård?	2
Egenvård i skola	2
Ansvar.....	2
Ansvarig hälso- och sjukvårdspersonal.....	2
Vårdnadshavares ansvar	2
Rektor	3
Tillsynsansvar hos personal i skolan.....	3
Elevhälsans medicinska insatser	3
Sekretess och dokumentation	3
Skolans rutin	3
Rutiner vid förändrat tillstånd hos elev	3
Överlämnande av information	3
Rutiner för blanketter.....	4
Lämna in blanketter	4
Förvaring av blanketter	4
Läkemedel.....	4
Information och utbildning.....	5
Bilaga 1.....	5

Egenvård

Egenvård är en hälso- och sjukvårdsåtgärd som utförs i skola av berörd personal. Exempelvis kan det handla om en elev med allvarlig allergi som har behov av att ta adrenalinpenna vid allergisk reaktion, diabetes med insulin, epilepsi med bucculam, sondmat och övriga läkemedel som ska ges under skoltid.

Vad är egenvård?

Enligt Socialstyrelsen är egenvård en hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården bedömt att en patient eller dess vårdnadshavare själv kan utföra. Bedömning regleras i Socialstyrelsens föreskrifter *Bedömning av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård SOSFS 2022:1250*. Egenvård omfattas inte av hälso- och sjukvårdslagen.

Egenvård i skolan

Rutin för egenvård i förskola, grundskola och grundsärskola har utarbetats i syfte att skapa likvärdiga egenvårdsinsatser samt tydliggöra ansvar. Rutinen ska bidra till kvalitet och trygghet för berörda barn/elever och den personal som utför egenvårdsinsatser. Skolan har genom sitt tillsynsansvar skyldighet att barnet/eleven får hjälp med sin egenvård. När vårdnadshavare bedömer att det är lämpligt kan personalen på skolan vara delaktiga i att ge barnet/eleven läkemedel.

Ansvar

Ansvarig hälso- och sjukvårdspersonal

Det är den behandlande hälso- och sjukvårdspersonalen som gör bedömningen om egenvård är aktuellt. Läkaren eller behandlande sjuksköterska utfärdar tillsammans med vårdnadshavare en egenvårdsplan om barnet/eleven är i behov av egenvård i förskolan/skolan. Egenvården kan handla om kontinuerliga insatser som behöver göras varje dag eller om insatser som bara behöver göras vid behov t.ex. att hjälpa en elev att få läkemedel om specifika symptom uppstår.

Vårdnadshavares ansvar

Vårdnadshavare ska informera och visa personal hur egenvården ska utföras. Vårdnadshavare ska också beskriva barnet/elevens behov av hjälp och stöd kring sin egenvård, samt vad barnet/eleven klarar att ta ansvar för själv. Allt detta ska dokumenteras på egenvårdsblanketten. Det är vårdnadshavarens ansvar att informationen på egenvårdsblanketten är aktuellt och att egenvårdsplanen uppdateras vid förändring eller 1 gång per år i samband med nytt läsår. Samt att material och aktuellt läkemedel hålls uppdaterat.

Rektor

Rektor ansvarar för att barnet/eleven får hjälp och stöd med sin egenvård och att skolan har en rutin för egenvård. Om rektorn bedömer att skolan inte kan utföra ett barns/en elevs egenvårdsplan på ett säkert sätt ansvarar rektorn för dialog med vårdnadshavare och ansvarig hälso- och sjukvårdspersonal.

Rektorn ansvarar för att berörd personal samt elevhälsans medicinska insats kallas till möte vid förskole-/skolstart för att få information om barnets/elevens egenvård.

Tillsynsansvar hos personal i skolan

Tillsynsansvaret enligt Skolverket innebär att bevaka att barnet/eleven får en tillfredsställande försörjning och utbildning i skolan. Samt att se till att barnet/eleven, får sina behov (läkemedel) tillgodosedda, inte skadas och inte skadar något eller någon annan.

Elevhälsans medicinska insatser

Skolsköterskan och skolläkaren bidrar med medicinsk kompetens i upprättande av skolans rutiner för egenvård och kan vara behjälpliga i enskilda egenvårdsärenden vid frågor om barnets/elevens egenvård. Elevhälsans medicinska insatser ansvarar inte för egenvården i skolan.

Sekretess och dokumentation

Elevhälsans medicinska insats samt extern hälso- och sjukvårdspersonal omfattas av den högsta formen av sekretess. Hälsouppgifter som gäller enskilt barn/elev kan därför endast överföras till skola efter samtycke från vårdnadshavare.

Skolans rutin

Rutiner vid förändrat tillstånd hos elev

Det ska vara klart för alla inblandade vad som ska göras vid akuta situationer och vem som kan kontaktas. Se bilaga 1. Om barnet/eleven själv ansvarar för sin egenvård måste det finnas någon som kan kontaktas om tillståndet försämras och om eleven är i behov av hjälp. När en akut situation uppstår görs en bedömning av situationen och 112 kontaktas vid osäkerhet och om eleven upplevs allmänpåverkad. Kontakta sedan vårdnadshavare eller övrig kontakt.

Överlämnande av information

När barnet/eleven börjar förskolan/skolan är det vårdnadshavarens ansvar att informera rektorn och berörd personal. När eleven byter årskurs är det vårdnadshavarens ansvar att lämna över informationen kring barnets/elevens

egenvårdsplan. Om personal ska utföra eller kan behöva utföra egenvårdsinsatser till exempel vid diabetes, epilepsi eller allvarlig allergi ska vårdnadshavare tillsammans med rektorn ansvara för att berörd personal blir informerade.

Rutiner för blanketter

Medgivandeblanketten och egenvårdsplanen ska fyllas i av vårdnadshavare och eventuellt ansvarig läkare. I och med att blanketterna fyllts i och ett möte/dialog har ägt rum, har vårdnadshavaren lämnat över information för egenvård till skolan.

Lämna in blanketter

Vårdnadshavaren ansvarar för att lämna in blanketterna. Medgivandeblankett och egenvårdsplan kan fås av personal på skolan eller skrivas ut från Nybro.se samt Schoolsoft. Skriv ut de två blanketterna, fyll i dem och lämna in till barnets/elevens mentor. Mentorn kopierar blanketterna och lämnar tillbaka originalet till vårdnadshavare.

Förvaring av blanketter

Originalet av blanketterna för medgivande och egenvårdsplan ska förvaras hos barnet/elevens vårdnadshavare. Kopior ska finnas hos barnets/elevens mentor, tillsammans med läkemedel, rektor och hos elevhälsans medicinska insats.

Läkemedel

Läkemedel och egenvårdsplan ska förvaras säkert och tillgängligt för berörd personal. Elev som själv ansvarar för sin egenvård ansvarar för förvaring av sina läkemedel. De ska förvaras tillgängligt under hela skoldagen t.ex. i datorväskan, ryggsäcken eller i fickan. Akuttläkemedel ska inte vara inlåsta i elevens skåp.

Vårdnadshavare ansvarar för att skolan har tillgång till läkemedel, material och för att utgångsdatum inte är passerat samt att läkemedlen är märkta med namn, personnummer och dosering. Dessa ska förvaras i originalförpackning. Datum utgångna läkemedel tas omhand och kasseras av vårdnadshavare.

Information och utbildning

Egenvårdsinsatser kan utföras efter att vårdnadshavare informerat och instruerat personal. Samtlig personal som ska utföra egenvård ska instrueras. Viktigt att bjuda in ex idrottslärare, personal på fritidshemmet. Ansvarig läkare bedömer behov av riktad utbildning i samråd med rektor. Skolsköterska kan bistå med råd och frågor samt vara behjälplig vid instruktioner.

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/egenvard-i-forskola-skola-och-fritidshem>

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/tillsynsansvaret>

Bilaga 1

Hur ska vi göra/tänka?

Instruktioner vid insjuknande, försämrat tillstånd, allergiska reaktioner

- Lämna inte barnet/eleven ensam – **Om akut: Ring 112**
- Kalla på fler vuxna och skolsköterska.
- Ring vårdnadshavare
- Avdela någon vuxen att ta hand om de övriga barnen/eleverna
- Se till att någon möter upp ambulans och vårdnadshavare
- Informera skolsköterska (om inte på plats)

Symtom vid allergisk reaktion – tex matallergi, nötter, bin/geting

- Utslag så som urtikaria/nässelutslag
- Svullnad av hud, läppar eller ögon
- Klåda från munnen eller svalget
- Andningsbesvär, andnöd
- Kallsvettig, blek
- Oro, rethosta eller allmänpåverkan
- Ont i magen, illamående, kräkning

Ge omedelbart adrenalininjektion i låret om eleven har detta utskrivet

Symtom vid lågt blodsocker - Hypoglykemi

- Svetteningar, darrningar och hjärtklappning
- Blekhet
- Hunger
- Oro och ängslan
- Sänkt uppmärksamhet, sluddrigt tal

- Förvirring, minnesstörningar
- Irritabilitet, oro och aggression
- Avvikande beteende
- Konfusion
- Svaghet
- Akut synstörning
- Neurologiska bortfall
- Kramper
- Koma

Vid lågt blodsocker: druvsocker, juice, mjölk, smörgås

Symtom vid högt blodsocker – Hyperglykemi

- Trött och kraftlös
- Huvudvärk
- Ökad törst
- Dimsyn

Vid högt blodsocker: agera enligt egenvårdsplan

Friluftsdagar, utflykter eller undervisning på annan enhet

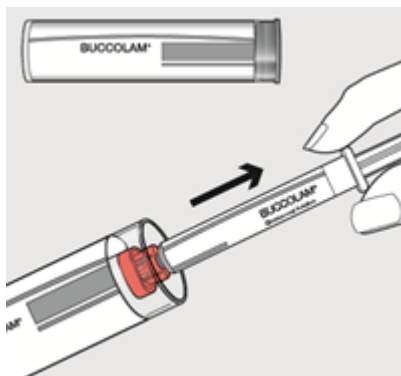
- Riskfaktorer kan ses vid vistelse i kollektivtrafik, affärer eller lokal t.ex. någon öppnar en påse med nötter
- En annan elev kan ha matsäck innehållande nötter eller annat som kan utlösa allergi.
- Getingar/bin finns i naturen
- Personalen ska vara väl informerade om en elevs allergiska reaktion
- Personalen ska vara väl informerad om elevs sjukdom/enskilda medicinering
- Personal/eleven ska ha med sig medicin, kontaktuppgifter till vårdnadshavare samt egenvårdsplan.

Vid Epileptiskt anfall - Ge Buccolam enligt egenvårdsplan

Administrering av BUCCOLAM

BUCCOLAM är ej avsett för intravenös användning.

[Visa större](#)

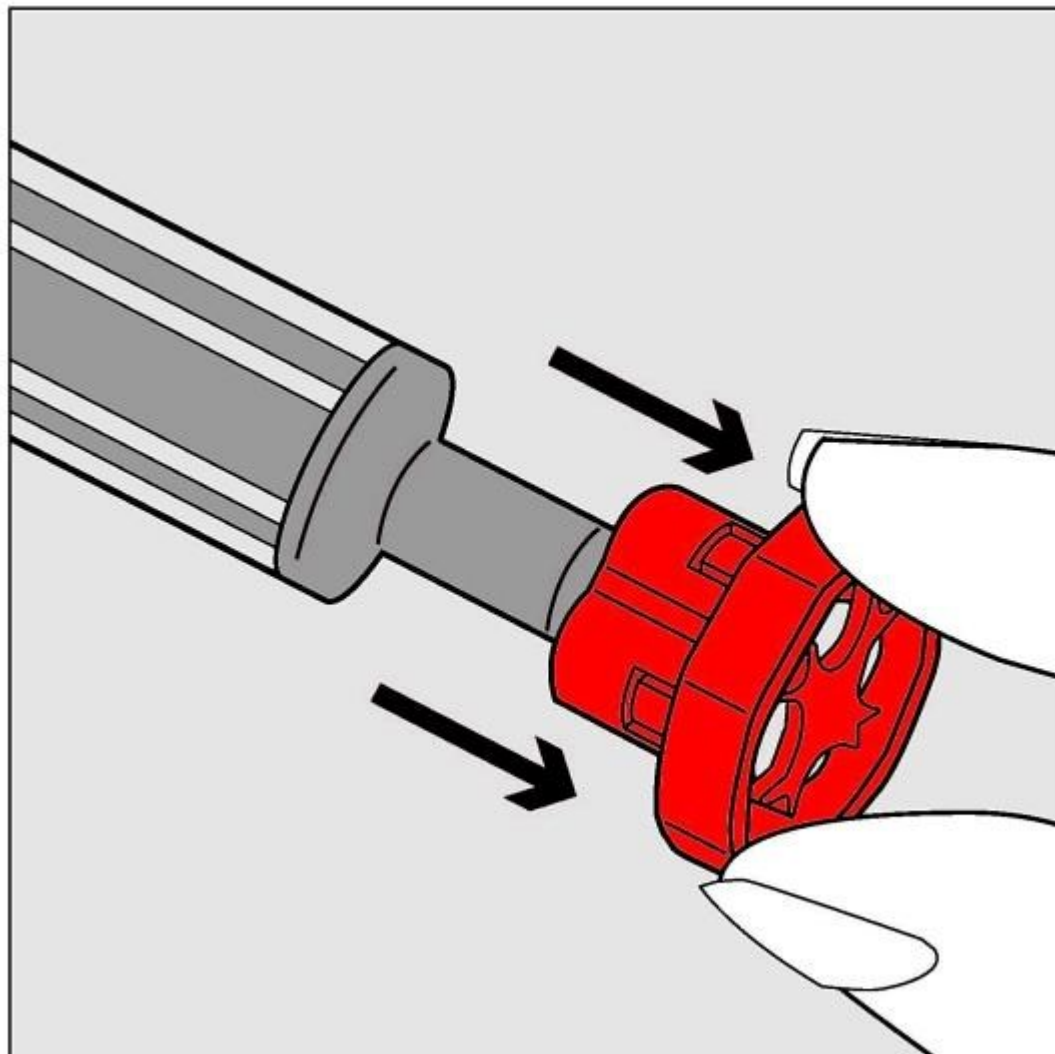
Steg 1

Håll i plastfodralet och ta av hatten. Ta ut sprutan ur plastfodralet.

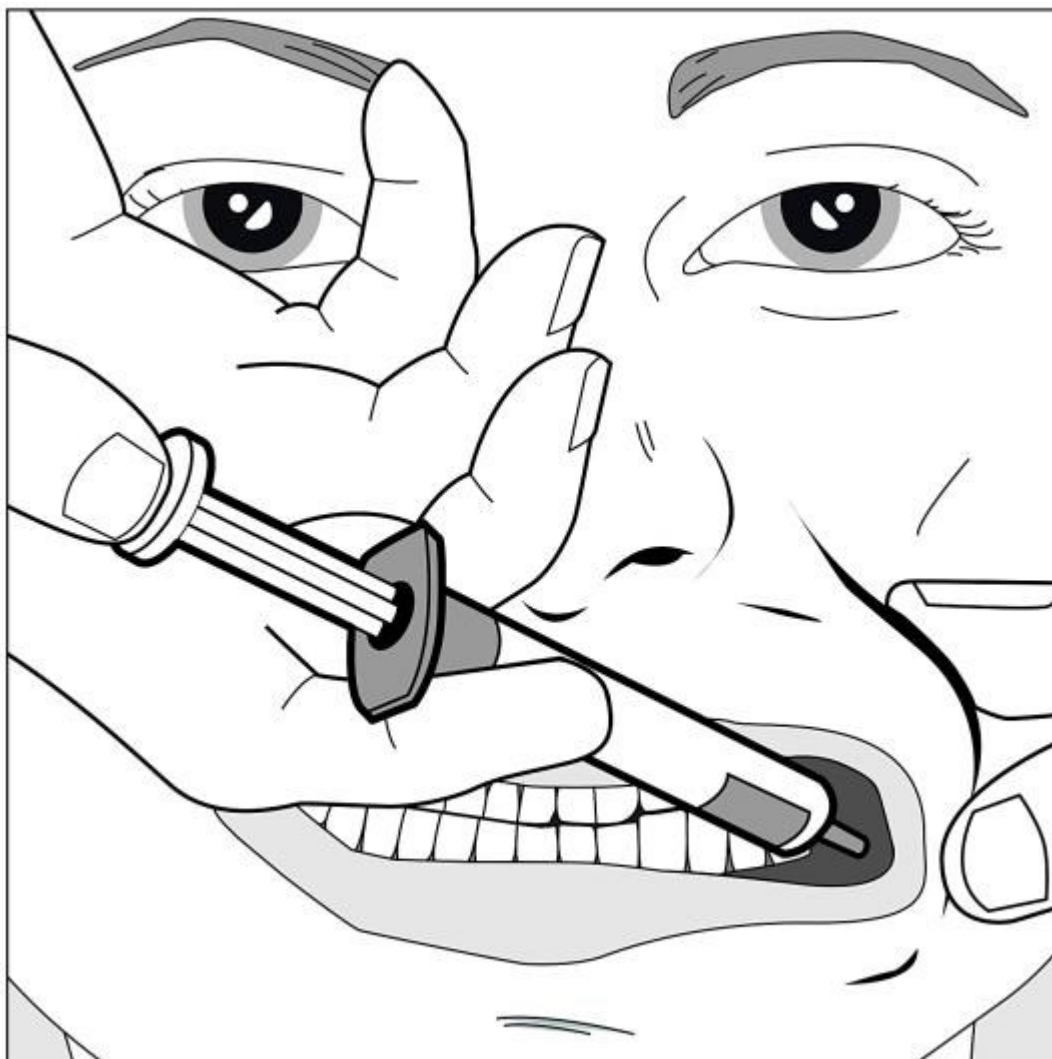
Steg 2

[Visa större](#)

Ta av den röda hatten från sprutspetsen och kassera den på ett säkert sätt.

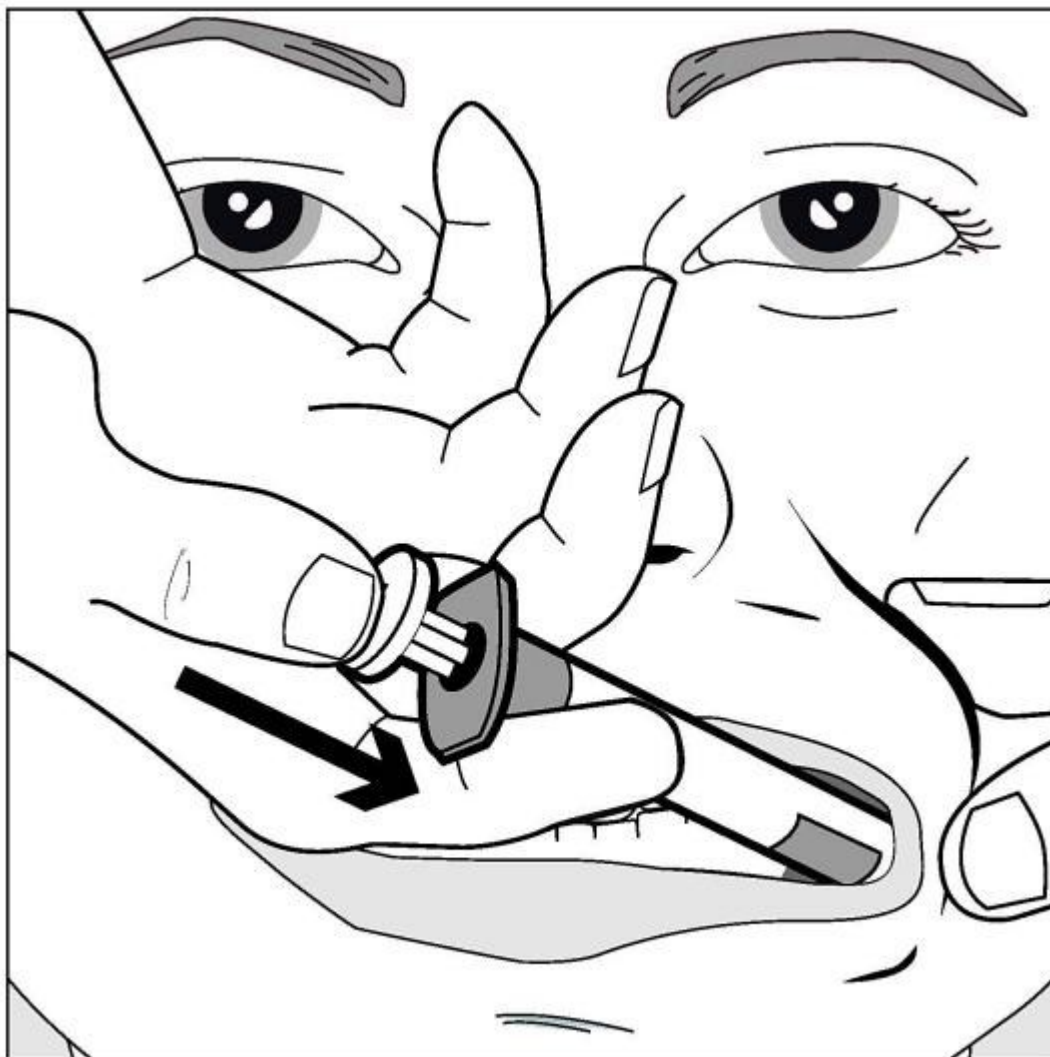

Steg 3

Ta ett försiktigt grepp med tummen och pekfingret och dra tillbaka barnets kind. Sätt sprutspetsen i den bakre delen av mellanrummet mellan kindens insida och tandkötet i underkäken.

[Visa större](#)

Steg 4

Tryck sakta in sprutkolven tills det tar stopp.

Hela mängden läkemedel ska långsamt sprutas in i mellanrummet mellan tandkötet och kindens insida (munhålan).

Om det behövs (för större volymer och/eller yngre patienter) ska cirka hälften av dosen först ges långsamt i ena sidan av munhålan och sedan resterande dos i andra sidan.